

Kürtçe yazma ve basılı eserlerin envanteri çıkarılıyor

Kültür ve Turizm Bakanlığı, bünyesindeki yazma eser kütüphanelerinde mevcut olan eski Kürtçe kitapların istatistiğini çıkarıyor. Daha önce siyasî nedenlerle istatistik formlarında görünmeyen kitaplar, 2012 sonu sayımlarında tasnif edilerek kayıtlara geçirildi.

Buna göre Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi'nde 11 el yazması, 5 adet matbu (basılı) olmak üzere toplam 16 Kürtçe eser bulunuyor. Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi'nde 7 adet yazma, 2 adet matbu eser yer alıyor. Konya'daki Diyarbakır Kitaplığı'nda yer alan Kürtçe yazma eser adedi ise 4. Şimdilik 29 yazma ve matbu kitap kayıt altına alınarak araştırmacıların hizmetine sunuldu.

Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, Çeviri ve Yayın Dairesi Başkanı Yrd. Doç. Dr. Ferruh Özpilavcı'nın verdiği bilgiye göre envanter çalışmalarının devam ettiği diğer kütüphaneler şöyle: İstanbul Hacı Selim Ağa ve Millet, Edirne Selimiye, Bursa İnebey, Balıkesir Mutasarrıf Ömer Ali Bey, Kastamonu Hasan Paşa, Sivas Ziya Bey, Vahit Paşa, Amasya, Erzurum, Kayseri Raşit Efendi ve Manisa yazma eser kütüphaneleri.

Kitaplar arasında Ahmed-i Hani'nin Mem u Zin ve Nevbahar'ı da bulunuyor. Bakanlık, eserlerin kataloglanması için Kürt dili ve edebiyatı mezunu yazma eser uzman yardımcısı almayı planlıyor. Kütüphanelerdeki eserlerin istatistikleri her yıl güncelleniyor. İstatistik formlarında kitapların konusu, yılı, türü gibi bilgiler yer alıyor. Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi, Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi ve diğer yazma eser kütüphanelerinde kayda geçmemiş birçok Kürtçe kitap bulunuyordu. Ancak istatistik formlarında yer almadığı için araştırmacılar bu eserlere ulaşamıyordu. Daha önce Mem u Zin'in tıpkıbasımını, Latin harflerine aktarımını ve Türkçesini yayımlayan Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2012 sonunda diğer Kürtçe kitapları da kayıtlara geçirdi.

Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi'nde Ahmed-i Hani'ye ait Mem u Zin isimli eserin yanı sıra bir şiir kitabı ve

Arapça-Kürtçe dil bilgisi kitapları da var. Konya'daki kütüphanede ise kayıtlara geçen el yazması ve matbu Kürtçe kitaplar arasında dil bilgisi, lügat, Arapça ve Kürtçe deyimler, atasözleri, manzum destan ve dini kitaplar yer alıyor. Eserler arasında Yunus Hamid el-Mutkî'nin 1881 yılında yazdığı Terkib u'l-Molla Yunus, Abdul Aziz isimli yazarın Kitab u'z-Zuruf ve Risale Fi'n Nahv isimli iki eseri ile Kitab u'l-Zuruf al-Mahvi isimli bir eser mevcut.

Kütüphanede, Bahaüddin Mahammed b. Ahmed el İbşihî'ye ait üzerinde Hicri 790 ve 852 olmak üzere iki tarih bulunan Bâbul Adâb Minel-Mustadraf Fî Kulli Fennî Mustazraf isimli Arapça-Kürtçe kitap yer alıyor. Kürtçe şerhlerle yazılmış Şerh-u Avâmil Mi'e isimli Arapça dil bilgisi kitabı da kayıtlara geçti. Matbu kitaplar arasında ise Ahmed-i Hani'nin 1947 Halep basımı Mem u Zin ve Hasan el-Artuşî'nin Mevlud u'n-Nebi (as) isimli eserleri var.

2013-01-31

Muhabir: Ünal Livaneli